

MARGÓ

Egy festő, Krisztusnak egy szelid szolgája, Tolstoj szomorú és nemes barátja, hagyta el a napokban Szeged városát. Mielőtt azonban elbúcsúzott a várostól, amelynek józan és részvétlen falai közt olyan meghatározó magánosságban élte az igaz ember fájdalmas életét, egy apostolian szép gesztussal a város muzeumának ajándékozta mindazt az értéket, amit a magáénak mondhatott. A szegény művésznek nem voltak tündöklő, profán kincsei. Néhány kép volt az egész vagyona, de ezek drágábbak voltak előtte a hatalmasok és dúslakodók minden vagyonánál, mert vergődő, világosságot szomjazó lelkének vajudásaiból születtek meg. Ez volt az ő kincse és ezt odaajándékozta a városnak, amely öneki semmit sem adott.

Károlyi Lajos szelíd és megértő bölcsessége elnézi e sorok írójának, hogy ilyen elkésve foglalkozik a művész nagyfelkü elhatározásának megvalósításával. De hiszen örök fátuma minden nagynak és nemesnek, hogy elkésve ismerik föl. Kiérzik e vajjon e nagy magyar város bölcsölésű hatalmasai a szemrehányást, amely vadóló ékesszólással kiált feléjük a művész ajándékából? Vajjon ráébredt-e őket arra az igazságra, hogy milyen keveset tettek a város kultúrájért? Pedig mennyit, milyen sokat tehettek volna, ha csak tízedannyi bennük a készség, mint amennyi módjuk lett volna hozzá?

Most, amikor őszinte lelkesedéssel készül az egész ország a hetvenöt éves Apponyi Albert megünneplésére, rá kell mutatnunk egy különös és érthetetlen ellenmondásra. Senki sincs ebben az országban, aki kétségbevonná, hogy Apponyi a legbölcsőbb és legnagyobb fia a nemzetnek, akinek a szava a próféták divinációs erejével mutatja az utat, amelyen haladnunk kell, hogy hazánkat megmentsük. Ezt a meggyőződést fejezi ki a közeli országos ünnepség is. Az egész ország aprajánagyja boldog készséggel siet, hogy a hódolat koszoruját és a hála virágait helyezze el a nagy öregember lábainál. És mégis... Apponyi már több ízben, határozott enunciaciókkal jelölte ki a követendő utat, amely a nemzet újjáépítésének megvalósítása felé vezet. Ezek az enunciaciók elhangzottak, igazságukat elismerte az egész ország, de a bennük foglaltak megvalósítására még mindig nem történt határozott lépés. Pedig az lenne a legigazibb, a legméltóbb ünneplése ennek az önzetlen nagy embernek, ha kicsinyes pártszempontokat félretéve az egész ország összefogna, hogy az Apponyi eszméi, utmutatása, tanácsai valóra váljanak. Bizonyos, hogy ennek örülne a legjobban Apponyi, aki a haza nagy érdekeit mind-mind előbbrevalónak tartja.

Nem tudjuk, hogy Szeged városának hivatalos közei részéről történt-e már intézkedés az országos Apponyi-ünnep előkészületeivel kapcsolatban? Főleg hangsúlyozni, hogy a legnagyobb magyar város nemcsak, hogy nem maradhat el a nemzetnek arról a nagy ünnepéről, de az ünnep jelentőségéhez és az ünneplés nagyságához méltó módon kell kivennie a részét. Reméljük, hogy a város teljes mértékben tudatában van ennek és megfelelően juttatja majd kifejezésre Szeged közönségének hódolatát és halálát Apponyi Alberttel szemben.

Mindenünnen üdvözlük a kétszáz éves szegedi piarista-rendházat.

SZEGED, április 30.
(Saját tudósítónktól.)

A lapok híradásai révén már országsszerte köztudomású, hogy a nagymultú szegedi piarista-rendház május 5-én ünnepli meg fennállásának 200-ik évfordulóját. A szép és felemelő jubileum alkalmával nem csupán Szeged társadalma és hatóságai veszik körül szeretetteljes ünnepi pléssal a Szeged történelmével szorosán egygyéforrott rendházat és a köztisztviseltekben álló kegyestendi atyákat. A ország valamennyi részéből garmadával érkeznek dr. Prelogg József rendfőnökhöz az üdvözlő iratok és levelek az intézet volt tanáraitól és tanítványaitól. Ezek a hálás és meleghangú levelek tanúságot tesznek arról, hogy a szeretetnek milyen gyöngéd szálai fűzik az intézethez a volt tanárokat és növendékeket s egyben tanúságot tesznek arról a nemes és nagyfontosságú hivatásról, amellyel a szegedi rendház a magyar kultúra ügyét szolgálta minden időben. Prelogg igazgató szives előzékenységből itt közöljük a beérkezett üdvözlőlevelek egy részét:

Kisteleki báró dr. Lévy József államtitkár a következő szép levelet írta:

— Letűnt fiatalságom szép emlékei elevenednek meg lelki szemeim előtt, midőn e régi tisztes rendház és iskolaépület, valamint a tudós és jószágos kegyestendi atyák, immár megdicsőült szeretve tisztelt tanárain: egy Magyar Gábor, Tóth Antal, Való Mihály, Budaváry József, Firtinger Jakab, Arányi Ágost stb. áldott emlékezetét ujítom fel szívemben. Soha nem muló kegyelettel és hálával gondolok arra, hogy mily sokat köszönhetek bölcs oktatósaiknak a mély vallásosság és erkölcsi komolyság alapjain nyugvó kitűnő nevelésüknek, valamint nemes életük ragyogó példájának. Imaszerű óhajom, hogy a szegedi kegyestendi főgimnázium már a közel jövőben ismét az ősi történelmi határai között viruló egységes, nagy, boldog és hatalmas Magyarországnak legyen szellemi végvára és kulturerőssége s mint a lefolyt két évszázadon át, folyton fejlődjék, viragozzék és eredményesen teljesítse nemes, nagy hivatását a köznevelés és a haza szolgálatában, az idők végéig!

Kisteleki báró Lévy Lajos v. országgyűlési képviselő ezeket írja:

— A kegyes tanítórend a magyar nyelv és szellem terjesztésével, hazafias tevékenységével a magyar kultúrának és nevelésügynek megbecsült helyen szolgálatokat tett és

ezzel a nemzetnek és különösen őszintén szeretett szülővárosomnak soha le nem róható háláját és elismerését minden időkre kivívta magának.

Vivat, crescat el fioreat!

Dr. Békefi Remig, zirci apát többek közt így ír:

— Adja az egek Ura, hogy a kegyes tanítórend szegedi főgimnáziuma Magyarország integrálása visszaállításának nagy és nehéz munkájában a Simai Kristófiok, Révayak és Dugonicsok lelkes, hazafias és valóságos munkásságát sikerrel folytassa s a következő háromszázados jubileum alkalmával a teljes régi Magyarország jegyében ünnepeljen.

Dr. Magyar János Kiskundorozsmáról irt igen meleghangú levelet.

Vajas István, Pallagpusztáról írja, hogy a nagybetűs világrengető események között a kegyesrendiek jubileumáról szóló szerény, apróbetűs hírcske dobogtatja meg a szívét. Azt írja tovább: „ennek az intézetnek egy Isten és hazaszeregetettől és idealizmustól dobogó szívet köszönhetek, amelyet nem cserélnék föl semmilyen másért!”

Schütz Antal volt szegedi, jelenleg budapesti piarista tanár üdvözlőlevelében egy 1000 koronás és általa adományozott ez alkalomból alapítvány részleteit is közli dr. Preloggal.

Dr. Gaál Móríc budapesti tankezületi főigazgató az ország mai súlyos helyzetére szomorúan gondolva csak abban talál vigaszt, hogy mint az elmúlt 200 esztendőn át, a jövőben is erős nemzedéket fog nevelni a szegedi piarista-rendház a nagy munkára. Levelét így fejezi be: „Érzésben tiszta, akaratában törhetetlen, türebben férfias nemzedék hirdesse a szegedi iskola soha el nem muló dicsőségét!”

Dr. Szőke József, a szentesi állami főgimnázium igazgatója üdvözlő levelében bejelenti, hogy a vezetése alatt álló főgimnázium tanári testülete küldöttségileg óhajt résztvenni az ünnepségen.

Az ünneplésből természetesen Szeged város társadalma, a régi tanítványok díszes koszorúja, a Szegedi Katolikus Kör és más egyesületek is kivesszik részüket. Erről azonban még lesz alkalmunk bővebben és részletesebben is megemlékezni.

Bérouto

naponta indul Budapestre. Utazókat kéri, hogy nálunk utazási idejüket jelentsék be, egy módunkban áll az eddig is legolcsóbb volt utazási díjakat még olcsóbbá tenni Kárász-utca 13. sz., II. udvarajtó 1. Telefon 808 és 765, éjjel is hívható. 108

TELEFON:
Igazgatóság 455.

Korzó-Mozi

TELEFON:
Pénztár 11-85.

Szombat és vasárnap

Április 30. és május 1-én

Vörösmarthy Mihály örökbecsű költeménye:

SZÉP ILONKA

Román 4 felvonásban.

SZEREPLŐK:

Szép Ilonka . . . Hollay Kamilla | Peterdy . . . Kürty József
Mátyás király . . . Thüry Elemér | A bohóc . . . Mészáros Alajos

A darabban előforduló dalbetéteket a Városi Színház tagja éneklí minden előadásban.

A Korzó-Mozi zenekarának kísérete mellett Schön Agoston karmester vezetésével.

Rendes helyárak!!! Páholy 18, zsöllye 13, I. hely 11, II. hely 7, III. hely 6 korona a vigalmi adóval együtt.

TEGNAP

a pénzügyminisztérium rendeletet adott ki az ugynevezett tanácsköztársaság idejében a proletárok azonnali segélye címen létesített segélyező alappól kiutalt összegek visszatérítése tárgyában. Ezt az összeget annak idején a központi állam-pénztártól vonták el. Az összegből elsősorban olyan ingatlanulajdonosoknak, kereskedőknek, értékpapírlajdonosoknak és főkéseknek stb. adtak pénzbeli segítséget, akiket az ugynevezett tanácsköztársaságnak szocializálására és lefoglalására vonatkozó intézkedései jövedelmüktől megfosztottak. A minisztérium most elrendelte, hogy akik ilyen segélyben részesültek, kötelesek az összeget a kincstári jogú igazgatóságának felhívására, a felhívás kézhezvételétől számított 15 napon belül, az államkincstárnak teljes névértékben és az 1919 augusztus 7-től számított 4 százalékos kamattal együtt visszatéríteni.

Guerny szenátor a francia kamara külügyi bizottsága előtt ismertette a trianoni békeszerződésre vonatkozó kérdések egész sorát. Korábbi jelentéseinek kiegészítésül újabb jelentést terjesztett elő, hogy a kamarának lehetővé tegye, hogy már a legközelebbi időben áttérhessen a szerződés ratifikálására.

Egy francia diplomata a berlini újságírók előtt kijelentette, hogy az utolsó pillanatban talán még lesz mód a Ruhrvidék megszállásának megelőzésére, ha Németország fenntartás nélkül elfogadja a párisi határozatot. Most azonban már Németországnak messzemenő garanciákat kellene adni, pl. a franciák a vasutak zálogulását követelik tőle.

Barthou francia hadügyminisztert párisi jelentések szerint, fölhatalmazták a mozgósítási rendelet elkészítésére, de nem adják ki addig, amíg Londonban nem döntenek a Németország ellen foganatosítandó rendszabályok ügyében. E pillanatban 50.000 katonát áll készen a határon, hogy 24 órán belül megszállja a Ruhrvidéket.

A cseh-német határon — a Deutsche Nachrichten jelentése szerint — nagyarányú katonai előkészületeket tesznek a csehek, amelyeket a Németország ellen tervbevetett büntetőrendszabályokkal hoznak összefüggésbe. A határon a csapatösszevonások folytán egészen olyan az élet, mint 1914-ben volt. Egymást érik a katonai szállítmányok, mindenféle csapatokat vonnak össze. Az országutak csak úgy feketellenek a menetelő katonaságtól. A vagonokon a németeket csúfoló fölírások és karrikaturák láthatók. A határon túl a német lakosság körében igen nagy az izgalom és el vannak szánva, hogy a csehek benyomulása esetén fegyverrel álljanak ellen.

Massaryk Tamásnak, a cseh köztársaság elnökének egészsége — amint ezt a cseh lapok már hetek óta írják — az utóbbi időben nagyon megrendült és emiatt rövid időre visszavonult az aktív politikai szerepléstől. Massaryk most csakugyan Capri-szigetére utazott tüdővel sértől és ez idő alatt Benes külügyminiszter fogja helyettesíteni őt hivatalában. Cseh politikai körökben tudni vélik, hogy Massaryk már nem is tér vissza helyére. Állítólag már régebben foglalkozott a lemondás gondolattal, csak még a szlovénközi autonómia ügyét akarta nyelbe ütni, mert ezt a feladatot teljesen magának tartotta fenn. Az elnöki méltóságban minden valószínűség szerint Benes követi, akinek máris igen nagy pártja van.

A népszövetség pénzügyi delegátusai az osztrák kormányának memorandumot nyújtottak át, amely azokat a feltételeket tartalmazza, amelyek fejében Ausztria külföldi kölcsönt kaphat és az osztrák korona emelkedése érdekében támogatást nyerhet. A delegátusok azonban azt kívánják, hogy az osztrák kormány még a külföldi segítség igénybevétele előtt számos mélyreható pénzügyi intézkedést foganatosítson.

Az osztrák kormány a memorandum átvétele után terjedelmes azonális programot dolgozott ki, majd érintkezésbe lépett a politikai pártok vezetőivel, hogy a szükséges pénzügyi javaslatok gyors és sima lebonyolítását biztosítsa. A tervezett intézkedések közt szerepel a pénzügyi helyzet, az állami vállalatok költségének leszállítása, két százalékos jelzálogkölcsön felvétele az állam ingó és ingatlan vagyonára a külföldi kölcsön garantálása érdekében, a hivatalnokok létszámának csökkentése, a tisztviselők fizetésrendezésének mellőzése.